

VST Opintosetelit 2018 Hakutiedote

Vapaa sivistystyö

Opintoseteliavustukset

Kansalaisopistot, kansanopistot ja opintokeskukset

1. Taustaa

1.1. Säädosperusta

- Laki vapaasta sivistystyöstä 21.8.1998/632 ja 30.12.2014/1411 (14 § ja 16 §) ja 19.12.2017/965 (24 §)
- Valtionavustuslaki 27.7.2001/688
- Valtion vuoden 2018 talousarvio, mom. 29.10.31./Vapaa sivistystyö

1.2. Avustuksen käyttötarkoitus

Opintoseteliavustus on tarkoitettu aikuisopiskelusta perittäviä maksuja korvaavaksi järjestelmäksi vapaan sivistystyön vapaatavoitteisessa koulutuksessa. Avustuksen avulla voidaan jättää perimättä tai alentaa opintomaksuja kohderyhmiltä, joiden kouluttautumista erityisesti halutaan edistää.

Opintoseteliavustuksella tuettava koulutus on oppilaitoksen normaalin valtionosuuden piiriin kuuluvaa vapaatavoitteista eli tutkintoon johtamatonta koulutusta. Kansanopistoissa yhden opiskelijan koulutuksen vähimmäispituus/-laajuus on kahdeksan opiskelijaviikkoa.

Osa avustuksesta (enintään 15 % tai valinnaisesti 1 000 euroa) voidaan kohdentaa kohderyhmien aktivoinnista, opetusjärjestelyistä sekä hakevan ja tukevan toiminnan palveluista aiheutuviin erityiskustannuksiin. Oppilaitos järjestää avustuksista tiedottamisen, opiskelijoiden rekrytoinnin ja mahdolliset tukitoimet.

2. Valtionavustuksen määräraha

Valtion vuoden 2018 talousarvion momentille 29.10.31 on osoitettu määräraha opintoseteliavustusta varten kansalaisopistoille, kansanopistoille ja opintokeskuskille. Opetushallitus on varautunut osoittamaan vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille opintoseteliavustusta yhteensä noin 2 150 000 euroa.

Opetushallitus avaa vuoden 2018 opintoseteliavustukset haettavaksi ja pyrkii tekemään päätökset 27.4.2018 mennessä.

3. Hakukelpoisuus

Kansalaisopistojen, kansanopistojen ja opintokeskusten ylläpitäjät.

4. Kohderyhmät

Opintoseteliavustuksella tuettavan koulutuksen kohderyhmiä ovat maahanmuuttajat, työttömät, alhaisen pohjakoulutuksen omaavat, oppimisvaikeuksia kokevat, peruskoulun päättäneet nuoret, senioriväestö ja eläkkeellä olevat.

Tässä yhteydessä:

- **Maahanmuuttajilla** tarkoitetaan Suomeen muuttaneita ulkomaalaisia henkilöitä, joilla on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa. Turvapaikanhakijat eivät kuulu maahanmuuttaja-käsitteen piiriin.
- **Työttömillä** tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat ilman työtä ja kokopäivätyöhön käytettävissä tai jotka odottavat sovitun työn alkamista. Työttömiksi voidaan myös lukea pitkäköksi ajaksi lomautetut henkilöt.
- **Alhaisen pohjakoulutuksen omaavilla** henkilöillä tarkoitetaan henkilöitä, joilla ei ole perusopetuksen jälkeistä koulutusta.
- **Oppimisvaikeuksia kokevien** osalta määrittelyn lähtökohtana on henkilön oma kokemus oppimisvaikeuksista. Oppilaitos ja opiskelija arvioivat yhdessä edellytykset opintojen aloittamiseen tällä perusteella.
- **Peruskoulun päättäneillä nuorilla** tarkoitetaan alle 20-vuotiaita nuoria, joilla ei ole jatkokoulutuspaikkaa sekä kaikkia alle 25-vuotiaita koulutustakuun piirissä olevia nuoria.
- **Senioriväestöllä** tarkoitetaan 63 vuotta täyttäneitä.
- **Eläkkeellä olevilla** tarkoitetaan henkilöitä, jotka saavat kansan-, työ- tai sairauseläkettä eivätkä ole ansiotyössä.

Edellä mainittujen kohderyhmien koulutukseen tukea myönnettäessä kiinnitetään huomiota

- saamen-, romani- ja viittomakielisiin opintoihin sekä

- luku- ja kirjoitustaidon edistämiseen maahanmuuttajien osalta, jotka eivät ole eri syistä (esim. lasten hoitaminen kotona) enää oikeutettuja kotoutumista edistäviin 100 % valtionosuudella tuettuihin koulutustoimenpiteisiin. Opintoseteleillä ei voida tukea täysimääräisen valtionosuuden piirissä olevien vapaan sivistystyön maahanmuuttajaopiskelijoiden luku- ja kirjoitustaidon opintoja (L 965/2017 19.12.2017, 24 §).

5. Valintaperusteet

Opetushallitus kiinnittää avustushakemuksia käsitellessään opintoseteleiden valtakunnallisen kokonaistarpeen ohella valintaperusteena huomiota

- oppilaitoksen toiminnan laajuuteen (valtionosuuteen oikeuttavien vapaan sivistystyön vahvistettujen suoritteiden kokonaismäärä vuonna 2018).
- koulutuspoliittiseen ja alueelliseen tasa-arvoon,
- opintoseteliavustuksella tuettavan koulutuksen kohderyhmien (edellä mainitut ryhmät) tasapuoliseen koulutukseen pääsyyn.

Uuden 1.1.2018 käyttöön tulevan maahanmuuttajille tarkoitetun koulutusmallin keskeisenä sisältönä ovat luku- ja kirjoitustaidon ja suomen tai ruotsin kielen taidon opinnot sekä muut kotoutumisen edistämistä annetun lain tavoitteiden mukaiset sisällöt. Tämä kotoutumisen edistämistä annetun lain 11 §:ssä tarkoitettu 100 % valtionosuudella tuettu kotoutumissuunnitelman mukainen koulutus on suljettu opintosetelien ulkopuolelle. Sen sijaan kohderyhmään kuuluvien, mutta uudesta koulutuksesta ja koulutuksen maksuttomuudesta ulkopuolelle jäävien maahanmuuttajien omaehtoisia vapaan sivistystyön luku- ja kirjoitustaidon opintoja opintoseteliavustuksella voidaan tukea.

Opintoseteliavustuksella tuettua koulutusta voidaan toteuttaa myös useamman hakukelpoisen oppilaitoksen yhteisenä koulutuksena. Tällöin yksi ylläpitäjä/oppilaitos tekee hakemuksen kaikkien mukana olevien puolesta ja nimetään avustusta vastuullisesti hallinnoivaksi oppilaitokseksi. Valtionavustus maksetaan vastuulli-

sen hakijan tilille. Kahden tai useamman oppilaitoksen yhteishakemuksena jätettävässä hakemuksessa oppilaitosten toiminnan laajuuden arvioinnin kriteerinä on hakijaosapuolten vahvistettujen suoritteiden yhteismäärä.

6. Hakuryhmän määräraha ja kohderyhmät

HAKURYHMÄ 1. Kansalaisopistot

Määräraha: noin 1 000 000 €

Kohderyhmät: Maahanmuuttajat, työttömät, alhaisen pohjakoulutuksen omaavat, oppimisvaikeuksia kokevat sekä senioriväestö ja eläkkeellä olevat.

HAKURYHMÄ 2 Kansanopistot

Määräraha: noin 1 000 000 €

Kohderyhmät: Maahanmuuttajat, työttömät, alhaisen pohjakoulutuksen omaavat, oppimisvaikeuksia kokevat, senioriväestö ja eläkkeellä olevat sekä peruskoulun päättäneet nuoret.

HAKURYHMÄ 3. Opintokeskukset

Määräraha: noin 150 000 €

Kohderyhmät: Maahanmuuttajat, työttömät, alhaisen pohjakoulutuksen omaavat, oppimisvaikeuksia kokevat sekä senioriväestö ja eläkkeellä olevat.

7. Hakemusasiakirjat

Avustushakemus tehdään sähköisellä hakulomakkeella oppilaitoksen ylläpitäjän nimissä.

Hakulinkki: <https://valtiovastukset.oph.fi/avustushaku/137/?lang=fi>

Oppilaitoksen ylläpitäjän tulee ilmoittaa hakulomakkeella nimenkirjoitusoikeudellisen henkilön sekä organisaation virallinen sähköpostiosoite, joihin lähetetään linkki käsittelyyn jätetystä hakemuksesta.

Yhteishakemuksessa vain yksi ylläpitäjä tekee hakemuksen. Hankkeen toteuttajien tulee tehdä keskenään valtiovastuslain mukainen yhteistyösopimus valtiovastuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista (Opetushallituksen yleisohje valtiovastusten hakijoille ja käyttäjille 2/500/2016/OPH).

Hakijan / hakijoiden edellytetään jättäneen selvitykset vuonna 2015 tai sitä ennen myönnettyjen opintoseteliavustusten käytöstä.

Vuonna 2016 myönnetyn opintoseteliavustuksen käytön takaraja päättyi 31.12.2017 ja tämän avustuserän raportoinnin takaraja on 30.6.2018. Vuoden 2016 raportit toimitetaan vuoden 2015 raporttien tapaan postitse ja allekirjoitettuna. Opetushallituksen valtiovastujärjestelmän digitalisoinnin myötä opintoseteliavustuksissa siirrytään vuonna 2017 myönnettyistä avustuksista lähtien sähköisiin seuranta- ja raportointilomakkeisiin.

8. Valtiovastuksen hakuaika

Haku avataan 26.1.2018. Avustushakemus täytetään Opetushallituksen sähköisessä hakujärjestelmässä osoitteessa:

<https://valtiovastukset.oph.fi/avustushaku/137/?lang=fi>

Hakemuksen tulee olla tallennettuna järjestelmään viimeistään 5.3.2018 klo 16.15, jolloin hakulomake sulkeutuu.

9. Valtionavustuksen käyttöaika

Avustusta myönnetään vuoden 2018 määrärahasta. Avustuksen käyttöaika alkaa avustuspäätöksen päiväystä seuraavasta päivästä ja sillä tuetun koulutuksen tulee päättyä viimeistään 31.12.2019.

10. Lisätiedot

Lisätietoja antavat

- haun sisältöjen osalta opetusneuvos Heikki Sederlöf (puh. 029 533 1422), heikki.sederlof@oph.fi erityisasiantuntija Sonja Hyvönen (puh. 029 533 1072), sonja.hyvonen@oph.fi
- käytännön ja teknisissä asioissa valtiovavustukset@oph.fi tai assistentti Leena Aikio-Einiö (puh. 029 533 1040), leena.aikio-einio@oph.fi

Johtaja

Jorma Kauppinen

Opetusneuvos

Heikki Sederlöf

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.